

BAMBAŞKA BİR SERGİ: PİTORESK İSTANBUL

İstanbul bu ay **Pitoresk** İstanbul sergisi ile sanatseverlere alışılmışın dışında bir görsel ve işitsel deneyim sunacak. Sergide 19'uncu yüzyıl ressam seyyahlarından Melling, Schranz, Allom, Bartlett, Lewis ve **Ayvazovski**'nin İstanbul'u, 'dijital seyahatnameler' olarak dev **boyutlu** perdelerde canlanacak. 12 Mart'ta İstanbul Deniz Müzesi'nde başlayacak sergiyi, **Boyut Yayın Grubu**'nun ve serginin genel yönetmeni **Bülent Özukan**, sanat yönetmeni Murat Öneş ve müzik direktörü, besteci-piyaniist **Anjelika Akbar** ile konuştuk.

Pitoresk İstanbul, neyi anlatıyor?

BÜLENT ÖZÜKAN : Bizim İstanbul'u 'pitoresk' kavramında ele almamızın sebebi, serginin, altı büyük sanatçının bu kavramda üretilmiş eserlerinden oluşması. Sanatçıların ortak özelliği 19'uncu yüzyıl İstanbul'una tanıklık etmiş olmaları. Antoine-Ignace Melling, Joseph Schranz, Thomas Allom, William Henry Bartlett, John F. Lewis ve İvan **Ayvazovski**... Her birinin İstanbul'u farklı bir güzellikte, farklı bakış açılarını yansıtıyor. Sergimizde bugüne kadar **kitap** sayfalarında görebildiğimiz eserler ilk olarak devasa **boyutlarda**, 5 metrelik perdelerle yansıtılıp canlandırılıyor. Serginin bir başka özelliği de, sergiye özel müziklerin dönemin müzikleriyle birlikte canlandırmalara eşlik ediyor olması. Müzikleri değerli sanatçımız **Anjelika Akbar** bizim için seçti ve kendi besteleriyle harmanladı. **Pitoresk** İstanbul için "Resim sanatı, müzik ve metinlerin buluşması" diyebiliriz.

İsterseniz biraz da sergide eserleri sergilenen sanatçılardan bahsedelim.

B.Ö. : Bu sanatçıların hepsi İstanbul'da derin izler bırakmışlar. Örneğin Antoine-Ignace Melling'in İstanbul'daki yaşamı 18 yıldan uzun sürüyor. III. Selim döneminde saray mimarı olarak görev yapmış, III. Selim'in kız kardeşi Hatice Sultan'ın himayesinde çalışmalarını sürdürmüştü. Hatice Sultan, başlangıçta kendisinden küçük mimari projeler, dekorasyon işleri talep etmiş. Melling, ilk olarak Hatice Sultan için labirent peyzajlı bir bahçe düzenlemiş. Bu bahçeyi yalınsındaki ufak tadilatlar takip etmiş. Derken Hatice Sultan'ın Boğaz'daki yalısını neredeyse yeniden yapmış. Bu işbirliği uzun yıllar sürmüştü. O dönemle ilgili ilginç bir ayrıntı da, Melling ve Hatice Sultan'ın belki de tarihte ilk defa Osmanlı Türkçesini Latin alfabesi-

ne uyarlayıp yazışmalarında kullanmaları. Çok sayıda mektupları Paris'te özel bir koleksiyonda saklanıyor. Sergimizde o mektupları da yayınlıyacağız. Hatice Sultan'ın "Melling Kalfa" diye başlayan, "Sarayı yettiştiresin, çiçekleri güzel edesin" diye devam eden mektupları önemli tarihi belgeler niteliğinde.

Joseph Schranz ise saray tarafından resim öğretmenliğine atanmış, askeri okullarda öğrenciler yetiştirmiş. Schranz'ın bir fotoğraf gibi Boğaz'ın tüm kıvrımlarını ve evlerini bir nakkaş titizliği ile işlediği tabloları, özellikle de İstanbul Boğazı'nın her iki yakasını Karadeniz'den Marmara Denizi ile buluşmasına kadar resmettiği panoramik tablo, 19'uncu yüzyıl İstanbul'unu bizlere anlatan bir roman gibi. Sergimizin sanat yönetmeni, tabloların canlandırmasını yapan Murat Öneş, bu ünlü tabloyu ilk defa mevsimlendirdi. Allom, Bartlett, Lewis ve **Ayvazovski**'nin eserleri de ziyaretçileri de onların İstanbul'una götürecektir.

Ziyaretçiler sergiye gittiklerinde nasıl bir ortamla karşılaşacaklar?

Ekip bir arada
Serginin sanat yönetmeni Murat Öneş, müzik yönetmeni **Anjelika Akbar**, genel yönetmen **Bülent Özukan** (soldan sağa).